

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 28 mei 2020

betreft Nadere vragen inzake informatie over verdeling van quota in de visserij

ons kenmerk 166073.03U

Geachte mevrouw Schouten,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief¹ van 9 april 2020 waarin u reageert op de brief van de commissie van 24 januari 2020 met vragen inzake de vaststelling en verdeling van quota in de visserij in Nederland. De leden van de fractie van **Forum voor Democratie** hebben naar aanleiding hiervan nog een aantal verdiepende vervolgvragen.

Historische informatie over vangstquota

U heeft een duidelijke historische beschrijving gegeven van de totstandkoming van visserijquota. De leden van de fractie van Forum voor Democratie vonden dit zeer verhelderend. Desondanks hebben zij nog een aantal verdiepende vragen.

In 1975 werden voor het eerst quota vastgesteld (door de North East Atlantic Fisheries Commission). Om de huidige situatie beter te kunnen duiden, hebben deze leden de volgende vragen. Waarom werd er specifiek aan de betreffende partijen quota verleend? Zou niet iedereen quota moeten kunnen verkrijgen op basis van een open inschrijving? Is dit destijds een openbare aanbidding geweest, waarbij eenieder kans hierop had? En was deze vaststelling nationaal of in internationaal (Europees of globaal) verband? Zijn er destijds bij de eerste vaststellingen prijzen vastgesteld om deze quota te waarderen? En is er destijds betaald voor de quota, zo ja, door wie en aan wie? Zo nee, waarom niet?

Totstandkoming Biesheuvel-groepen

In de brief zet u helder uiteen hoe destijds is besloten tot het systeem van de zogenaamde Biesheuvel-groepen. Is het juist dat dit systeem tot stand is gekomen na een periode van (grote) excessen in de jaren ervoor binnen de visserij? Waarbij zelfs juridische vervolging heeft plaatsgevonden tot en met gevangenisstraffen (voor ondernemers) in de visserijbranche aan toe? De leden van de fractie van Forum voor Democratie verzoeken u om een toelichting op deze periode en om een beschouwing van de belangrijkste excessen destijds in de branche.

¹ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2019-2020, 21501-32, B.

datum 28 mei 2020

ons kenmerk 166073.03U

blad 2

Heeft er rondom de Biesheuvel-groepen waardering van quota in geld plaatsgevonden? En in welke mate is er destijds bij invoering van het systeem een waardebeoordeling gedaan voor contingenten c.q. quota?

De Biesheuvel-groepen zijn destijds overgegaan in de Producentenorganisaties (PO's). Is het juist dat er vóórdat men overging naar PO's, eerst sprake was van productschappen? Waarom was deze overgang van productschappen naar PO's wenselijk? Werkte het productschap-systeem niet beter dan het PO-systeem? De leden van de fractie van Forum voor Democratie verzoeken u om een toelichting.

In hoeverre is het juist dat de PO's slechts betrekking hebben op contingenten en quota van een beperkt deel van de totale vispopulatie, namelijk de demersale soorten zoals tong en schol die slechts ca. 1/5e van de markt betreffen, en geen betrekking hebben op de contingenten en quota voor pelagische vis, die ca. 4/5e van de markt uitmaken? Indien dit juist is, hoe zit het dan met (het toekennen van) de contingenten en quota met betrekking tot de pelagische vis?

Bent u het met deze leden eens dat er een verschil is in transparantie in hoe contingenten en quota zijn geregeld tussen pelagische en niet-pelagische vissoorten? Kunt u een toelichting geven hoe u voor beide groepen een transparant systeem van toekennen van contingenten en quota waarborgt, met aandacht voor het onderscheid tussen deze groepen?

U geeft aan dat niet bekend is hoeveel en over welke partijen de oorspronkelijke visquota c.q. contingenten zijn verdeeld. De term 'oorspronkelijk' van de leden van de Forum voor Democratie-fractie was wat breed. De totstandkoming en verdeling van visquota c.q. contingenten is op meerdere momenten tot stand gekomen en/of herzien. Daarover hebben deze leden een aantal vragen, met name over de periode 1985-1986:

- Bent u bekend met de zogenaamde "Bilderberg hotel Speulderbos bijeenkomsten" in ca. 1985-1986? Het betreft hier – zo hebben de leden van de Forum voor Democratie-fractie begrepen uit de markt – bijeenkomsten vooruitlopend op de Biesheuvel-groepen waar vrijwel de gehele Nederlandse visserijbranche in opdracht van het ministerie van LNV aanwezig was om over de verdeling van contingenten en quota te spreken.
- Kunt u bevestigen dat het ministerie van LNV - voorafgaand aan deze bijeenkomsten - van de visserijbranche heeft geëist dat men tot een adequate verdeling zou komen van contingenten/visquota per rederij, per vissoort?
- Is de uitkomst van deze bijeenkomsten aan het ministerie van LNV overhandigd en heeft dit op enige wijze de basis/ het ijkpunt gevormd voor de vaststelling van contingenten c.q. quota voor visserij in Nederland, zoals die vandaag de dag zijn?
- Wat was de uitkomst van het voorgaande op het beleid? Welke verdeling is destijds overeengekomen en in hoeverre is informatie over die (her)verdeling nog beschikbaar en toegankelijk?

Beoordeling UBO's

De leden van de Forum voor Democratie-fractie hebben vragen gesteld over de UBO's (*ultimate beneficial owners*) van de visquota. U heeft een tabel verstrekt met de verdeling van contingenten

datum 28 mei 2020

ons kenmerk 166073.03U

blad 3

over vissers. Deze zou inzicht moeten geven in het aantal spelers op de markt. Verder betreft u de AVG en privacy in de beantwoording. Deze leden zijn niet zozeer geïnteresseerd in individuele contingent-houders, maar in groepen UBO's als ultieme houders hiervan. Kennis over UBO-houders stelt deze leden in staat om te kunnen beoordelen in hoeverre in de visserijmarkt thans sprake is van een monopolie c.q. oligopolie. Is er informatie beschikbaar over hoe de verschillende contingenten per visser/vaartuig/vissoort behoren tot een UBO-groep (zoals bijvoorbeeld een rederij), waarmee deze leden in staat kunnen worden gesteld monopolie-/oligopolievorming te beoordelen?

Kunt u een overzicht verstrekken, waarbij de quota c.q. contingenten (desgewenst geanonimiseerd) zijn onderverdeeld naar UBO? Indien dergelijke UBO-informatie niet beschikbaar is, hoe kan onwenselijke monopolie/oligopolie dan effectief beoordeeld worden?

In de beantwoording geeft u ten slotte aan dat de Autoriteit Consument en Markt (ACM) het risico op monopolie- en oligopolievorming beoordeelt. De leden van de fractie van Forum voor Democratie hebben inmiddels contact opgenomen met de ACM. Daaruit is gebleken dat de afgelopen jaren hier geen onderzoek naar heeft plaatsgevonden. De antwoorden op voorgaande vragen in ogeschouw nemend, in hoeverre bent u bereid om de ACM te vragen om onderzoek te doen naar de risico's van monopolie- c.q. oligopolievorming in de visserijmarkt? Indien u niet daartoe bereid bent, waarom niet?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 25 juni 2020.

Hoogachtend,

mr. N.J.J. van Kesteren

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit